

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

SUD BOSNE I HERCEGOVINE

СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Predmet br.: S1 2 K 040832 23 Kž 4

Datum: 02.03.2023. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu: Sudija Azra Miletić, predsjednik vijeća

Sudija Staniša Gluhajić, član

Sudija Amela Huskić, član

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

protiv

ZIJADA MUTAPA, ALISE RAMIĆ, HASANA DUPOVCA, JOSIPA BARIĆA I MUAMERA
OŽEGOVIĆA

DRUGOSTEPENA ODLUKA

Tužioci Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Ćazim Hasanspahić i Dubravko Čampara

Branioци optuženih Zijada Mutapa i Alise Ramić: Advokati Nina Kisić i Goran Dragović

Branilac optuženog Hasana Dupovca: Advokat Ermin Gačanović

Branilac optuženog Josipa Barića: Advokat Kadrija Kolić

Branilac optuženog Muamera Ožegovića: Advokat Edin Šećerbegović

SADRŽAJ

RJEŠENJE	3
OBRAZLOŽENJE.....	4
I. TOK POSTUPKA	4
A. PRVOSTEPENA PRESUDA.....	4
B. ŽALBA I ODGOVORI	7
C. SJEDNICA APELACIONOG VIJEĆA.....	7
II. OPĆA PITANJA	9
III. BITNA POVREDA ODREDAVA KRIVIČNOG POSTUPKA IZ ČLANA 297. STAV 1. TAČKA K) ZKP BIH.....	10
A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI.....	10
B. BITNA POVREDA ODREDAVA KRIVIČNOG POSTUPKA IZ ČLANA 297. STAV 1. TAČKA K) ZKP BIH.....	12

Broj: S1 2 K 040832 23 Kž 4

Sarajevo, 02.03.2023. godine

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja, sastavljenom od sudije Azre Miletić, kao predsjednice vijeća, te sudija Staniše Gluhajića i Amele Huskić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Neire Tatlić, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Zijada Mutapa, Alise Ramić, Hasana Dupovca, Josipa Barića i Muamera Ožegovića, zbog krivičnog djela Organizovani kriminal iz člana 342. stav 2. i 3. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), u vezi sa krivičnim djelima Protivzakonito posredovanje iz člana 382. stav 2. KZ FBiH, Pomoć učinitelju poslije učinjenog krivičnog djela iz člana 346. stav 2. KZ FBiH, Sprječavanje dokazivanja iz člana 349. stav 1. KZ FBiH i Davanje lažnog iskaza iz člana 348. stav 3. KZ FBiH, u vezi sa stavom 1. istog Zakona, sve u vezi sa članom 7. stav 2. tačka b) Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KTOŽ 0014404 22 od 27.12.2022. godine, izjavljenoj protiv presude Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 040832 21 K od 24.11.2022. godine, nakon održane sjednice vijeća, dana 02.03.2023. godine, u prisustvu tužilaca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Ćazima Hasanspahića i Dubravka Čampare, optuženih Zijada Mutapa i Alise Ramić i njihovih branilaca, advokata Nine Kisić i Gorana Dragovića, optuženog Hasana Dupovca i njegovog branioca advokata Ermina Gačanovića, optuženog Josipa Barića i njegovog branioca advokata Marsele Bajramović u zamjeni za advokata Kadriju Kolića, optuženog Muamera Ožegovića i njegovog branioca advokata Edina Šećerbegovića, na osnovu člana 310. stav 1. u vezi sa članom 315. stav 1. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, donio je sljedeće

RJEŠENJE

Uvažava se žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine, te se presuda Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 2 K 040832 21 K od 24.11.2022. godine, **ukida** i određuje održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine.

OBRAZLOŽENJE

I. TOK POSTUPKA

A. PRVOSTEPENA PRESUDA

1. Prvostepenom presudom Suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud BiH), broj S1 2 K 040832 21 K od 24.11.2022. godine, kojom su optuženi Zijad Mutap, Alisa Ramić, Hasan Dupovac, Josip Barić i Muamer Ožegović, na osnovu odredbe člana 284. tačka c) Zakona o krivičnom postupku BiH, oslobođeni od optužbe da su: **1. Optuženi Zijad Mutap**, radnjama opisanim u opisu uvodnog dijela optužnice i tački 1. optužnice, počinio krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 342. stav 3. KZ FBiH, u vezi sa krivičnim djelom Protuzakonito posredovanje iz člana 382. stav 2. KZ FBiH, krivičnim djelom Pomoć učinitelju poslije učinjenog krivičnog djela iz člana 346. stav 2. KZ FBiH i krivičnim djelom Sprečavanje dokazivanja iz člana 349. stav 1. KZ FBiH; **2. Optužena Alisa Mutap**, radnjama opisanim u opisu uvodnog dijela optužnice i tački 3. optužnice počinila krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 342. stav 2. KZ FBiH, u vezi sa krivičnim djelom Pomoć učinitelju poslije učinjenog krivičnog djela iz člana 346. stav 2. KZ FBiH, krivičnim djelom Sprečavanje dokazivanja iz člana 349. stav 1. KZ FBiH i krivičnim djelom Davanje lažnog iskaza iz člana 348. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH; **3. Optuženi Hasan Dupovac**, radnjama opisanim u opisu uvodnog dijela optužnice i tačkama 2a), 2b) i 2c) optužnice, počinio krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 342. stav 2. KZ FBiH, u vezi sa krivičnim djelom Protuzakonito posredovanje iz člana 382. stav 2. KZ FBiH i krivičnim djelom Pomoć učinitelju poslije učinjenog krivičnog djela iz člana 346. stav 2. KZ FBiH; **4. Optuženi Josip Barić**, radnjama opisanim u opisu uvodnog dijela optužnice i tački 4. optužnice, počinio krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 342. stav 2. KZ FBiH, u vezi sa krivičnim djelom Protuzakonito posredovanje iz člana 382. stav 2. KZ FBiH i krivičnim djelom Pomoć učinitelju poslije učinjenog krivičnog djela iz člana 346. stav 2. KZ FBiH; **5. Optuženi Muamer Ožegović**, radnjama opisanim u opisu uvodnog dijela optužnice i tački 5. optužnice, počinio krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 342. stav 2. KZ FBiH, u vezi sa krivičnim djelom Pomoć učinitelju poslije učinjenog krivičnog djela iz člana 346. stav 2. KZ FBiH.

2. Navedenom presudom, na osnovu člana 74. ZKP BiH, naloženo je vraćanje privremeno oduzetih predmeta od:

Optuženog Zijada Mutapa, po Potvrdi Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-5/21 od 01.02.2021. godine, i to:

- Mobilni telefon marke „Samsung“, IMEI: 356424091873226/01, crne boje sa crnom maskom korisničkog broja ...,
- Mobilni telefon marke „Samsung“, ID broj:2016CP2090, SIM, SIM kartica,
- 1xDVD Verbatim sa ispisanim naslovom „Muriz intervju“, 1x CD verbatim sa ispisanim naslovom „Muriz Memić intervju“, 1x CD Verbatim sa ispisanim naslovom „Muriz intervju“, 1x CD Maxell sa ispisanim naslovom „Alisa“, 1x CD Verbatim sa ispisanim naslovom „Muriz Memić intervju“ ,
- Centralna jedionica marke „MS Apollo“ SN: APOLLOPE51110014325,
- Prijenosno računalo-laptop „Medion akoya“, crne boje, oznaka MD97620,

Optužene Alise Ramić, po Potvrdi MUP-a Kantona Sarajevo, broj: 02/3-2-89/21 od 16.06.2021. godine, i to:

- Mobilni telefon marke „ I PHONE PRO 11 MAX“ zlatne boje sa prozirnom futrolom, sa SIM karticom broj: ..., PIN kod za otključavanje ..., a PIN kartice ...,
- Mobitel marke Samsung, crne boje bez kartice,
- USB crne boje T --- 16 GB,
- Laptop SONY bijele boje sa punjačem,
- Laptop marke ASUS crne boje sa punjačem,

Optuženog Hasana Dupovca, po Potvrdi Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-6/21 od 01.02.2021. godine, i to:

- Mobilni telefon marke Apple Iphone, crne boje model A1387, sa pripadajućom SIM karticom,
- Mobilni telefon marke Nokia, sive boje, IMEI broja: 35632010519560382/2 sa pripadajućom SIM karticom ser.broja ...,
- USB drive, plave boje sa natpisom bijelim slovima „Blue-03 CE GHM 20204-0518-E-16,

Optuženog Josipa Barića, po Potvrdi Državne agencije za istrage i zaštitu, broj: 16-04/2-

37/21 od 22.04.2021. godine, i to:

- Centralna jedinica NN marke, crne boje, bez poklopca, sa hard diskom,
- Mobilni telefon, marke Samsung duos, crne boje sa plastičnom crnom maskom sa pripadajućom SIM karticom tel.broja ... i IMEI: 359933097078934/01 i IMEI 2:359934097078932/01 (šifre za telefon 0000 i 1221),
- Laptop crne boje, marke HP, sa pripadajućim adapterom serial: 5CD314ON92,

Optuženog Muamera Ožegovića, po Potvrdi MUP-a Kantona Sarajevo, broj: 02/3-2-89/21 od 16.06.2021. godine, i to:

- Laptop marke „HP“ crno sive boje sa pripadajućim napojnim kablom,
- Mobilni telefon marke „Samsung“ crne boje, sa pripadajućom maskom, crne boje u kojem se nalazi SIM kartica broja ... (šifra ..., patern ...),
- Mobilni telefon marke „Samsung“ bez SIM kartice, zlatne boje s providnom maskom,
- Mobilni telefon „Samsung“ bijele boje bez SIM kartice,
- Centralna jedinica marke „HP“ crne boje,
- Mobilni telefon marke „Nokia“ crno-sive boje sa natpisom E51,
- SIM certifikat „Haloo“ bez SIM kartice, žuto-crne boje,
- Postpaid zamjenski paket „BH Telecom“, serijskog broja ...,
- Jedna stranica „BH Telecom“ certifikata paketa PUK 1. 56200916, PUK 2: 40071494.

3. Istom presudom, a na osnovu odredbe člana 189. stav 1. ZKP BiH, optuženi Zijad Mutap, Alisa Ramić, Hasan Dupovac, Josip Barić i Muamer Ožegović su oslobođeni plaćanja troškova krivičnog postupka, tako da isti padaju na teret budžetskih sredstava Suda.

B. ŽALBA I ODGOVORI

4. Protiv navedene presude, žalbu su izjavili tužioci Tužilaštva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: tužioci/tužilaštvo), zbog: bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav.1 tačke b), h) i k) ZKP BiH, te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. ZKP BiH, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće u cijelosti uvaži žalbu kao osnovanu, pobijanu presudu ukine na osnovu člana 315. ZKP BiH, i odredi održavanje pretresa na kojem će se otkloniti bitne povrede odredaba krivičnog postupka, na koje je ukazano u žalbi, te ponoviti dokazi usljed kojih je činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno, nakon čega će optužene Zijada Mutapa, Hasana Dupovca, Alisu Ramić, Josipa Barića i Muamera Ožegovića oglasiti krivim za radnje izvršenja krivičnog djela Organizovani kriminal iz člana 342. KZ FBiH u vezi sa krivičnim djelima Pomoć učiniocu poslije učinjenog krivičnog djela iz člana 346. stav 2. KZ FBiH, Sprečavanje dokazivanja iz člana 349. stav 1. KZ FBiH, Davanje lažnog iskaza iz člana 348. stav 3. KZ FBiH i Protivzakonito posredovanje iz člana 382. stav 2. KZ FBiH koje im se stavljaju na teret i kazniti u skladu sa Zakonom.

5. Branioци optuženih su dostavili odgovore na žalbu tužilaca, sa prijedlozima da se žalba tužilaca odbije kao neosnovana.

C. SJEDNICA APELACIONOG VIJEĆA

6. Na sjednici Apelacionog vijeća, održanoj dana 02.03.2023. godine, u smislu člana 304. ZKP BiH, stranke i branioци su iznijeli kratke razloge iz svojih podnesaka. U svom izjašnjenju, tužioci su istakli da su žalbu izjavili zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te predlažu da Apelaciono vijeće sve prigovore posmatra u cjelini, jer se određeni dijelovi preklapaju. Tužioci su u potpunosti ostali kod pismeno izjavljene žalbe, posebno apostrofirajući da prvostepena presuda ne zadovoljava standard obrazložene presude, obzirom da ne daje ocjenu dokaza na način kako to propisuje procesni zakon. Primjera radi, pobijana presuda navodi da 29 dokaza tužilaštva smatra nerelevantnim, a da pri tome nema niti riječi o tome kako je prvostepeni sud došao do takvog zaključka, niti se zna o kojim se dokazima radi.

Nadalje, nema razloga niti o odlukama prvostepenog suda povodom prigovora tužilaštva u toku izvođenja dokaza, niti o tome zašto nije prihvaćen prijedlog tužilaštva za saslušanje prof. dr. Kemala Dizdarevića, koji dokaz je za tužilaštvo itekako relevantan. Stoga je prema mišljenju tužilaca teško pristupiti analizi pobijane presude, jer pobijana presuda nema elemente iz člana 290. stav 7. ZKP BiH. Također je ukazano da se u paragrafu 39. presude nalazi „medijsko eksploatisanje slučaja“, što nije obavezan element presude, te da se sud ne treba obraćati medijima.

7. Tužilac je napomenuo da su nakon objave presude čuli od punomoćnika oštećenih Ifeta Ferageta da ga je predsjednik vijeća pitao za istragu, za krivičnu prijavu, ko je prijavljen, koja im je uloga, te ima li elemenata krivičnog djela. Istakao je i to da je nakon izricanja presude koja nije identična sa pismenim otpravkom, predsjednik vijeća gostovao na televiziji N1 i izjavio da se radi o nebitnom predmetu, koji se koristi u medijske i političke svrhe. Zbog svega navedenog, prema mišljenju tužilaca, predsjednik vijeća se trebao izuzeti. Prema njihovom stavu, pretresno vijeće nije u cijelosti riješilo predmet optužbe, jer je bilo dužno očitovati se o svim prijedlozima za saslušanje svjedoka, te dati razloge o odlučnim činjenicama.

8. Kada je u pitanju činjenično stanje, na sjednici vijeća je posebno istaknuto da je žalbom ukazano da je isto potrebno cijeliti u kontekstu oba navedena razloga za izjavljivanje žalbe, te u daljem izlaganju ponovio navode iz podnesene žalbe.

9. Odgovor na navedenu žalbu iznijeli su branioci optuženih Zijada Mutapa i Alise Ramić, pri čemu su istaknuti neki dijelovi iz pismenog odgovora. Vezano za bitnu povredu iz tačke b), braniteljica je naglasila da tužilaštvo nikada tokom glavnog pretresa nije tražilo izuzeće sudije. Kada je u pitanju bitna povreda iz tačke h), odbrana je istakla da je očigledno da tužilaštvo miješa odluku o dokaznim prijedlozima sa odlukom o meritumu. Optuženi Zijad Mutap i Alisa Ramić su se izjasnili da su u cjelosti saglasni sa navodima svojih branilaca.

10. Branilac optuženog Hasana Dupovca je istakao da je sve navedeno u pismenom podnesku, apostrofirajući pojedine dijelove iz istog, te da je u izlaganju žalbe tužilaštva izneseno niz neistina. Optuženi Hasan Dupovac je u svom izjašnjenju naveo da tužioci nastavljaju iznositi neistine, zanemarujući glavni pretres. Potom je kazao da zbog ovog postupka preživljava životnu agoniju, da je nažalost izgubio vjeru u institucije, ali ne i u

ljude.

11. Odbrana optuženog Josipa Barića se izjasnila da u cijelosti ostaje kod navoda iz odgovora na žalbu, kao i da se pridružuje prethodnim izlaganjima branilaca. Odbrana je ukazala na pojedine navode iz pismenog odgovora, posebno na paragraf 4. pobijane presude gdje su navedeni svjedoci koji su saslušani na glavnom pretresu. Također je ukazala da u presudi Vrhovnog suda FBiH ne stoji da nije bila saobraćajna nesreća, nego da nije dokazan činjenični opis iz optužnice. Pri tome je odbrana istakla da je prvostepenu presudu donijelo vijeće, a ne samo sudija Branko Perić. Optuženi Josip Barić je u svemu bio saglasan sa svojim braniocem.

12. Odbrana optuženog Muamera Ožegovića se u cijelosti pridružila navodima i izjašnjenjima prethodnih branilaca, te je ostala kod svog pisanog odgovora na žalbu.

13. Optuženi Muamer Ožegović je u svom izjašnjenju naveo da su vještaci rekli kako sve upućuje na namjerno brisanje video nadzora, odnosno da je na brisanje uticao ljudski faktor. Prema stavu optuženog, neko mora biti osuđen kako to tužilaštvo smatra.

14. Nakon što je ispitalo pobijanu presudu u granicama istaknutih žalbenih prigovora, u skladu sa odredbom člana 306. ZKP BiH, Apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci, iz sljedećih razloga:

II. OPĆA PITANJA

15. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, Apelaciono vijeće napominje da je obaveza žalioaca da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav 1. tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.

16. Budući da Apelaciono vijeće na osnovu odredbe iz člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude.

17. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.

18. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na

navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude.

III. BITNA POVREDA ODREDABA KRIVIČNOG POSTUPKA IZ ČLANA 297. STAV 1. TAČKA K) ZKP BIH

A. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI

19. U skladu sa članom 296. ZKP BiH, presuda se može pobijati zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka definisane su članom 297. ZKP BiH.

20. S obzirom na težinu i značaj počinjenih povreda postupka, ZKP BiH pravi razliku između onih povreda koje, ako se utvrdi da postoje, stvaraju neoborivu pretpostavku da su negativno utjecale na valjanost izrečene presude (apsolutno bitne povrede) i povreda kod kojih se, u svakom konkretnom slučaju, ostavlja na ocjenu sudu da li je ustanovljena povreda postupka imala ili mogla imati negativan utjecaj na valjanost presude (relativno bitne povrede).

21. Apsolutno bitne povrede ZKP BiH taksativno su nabrojane u tačkama a) do k) stava 1. člana 297. ZKP BiH. Ukoliko bi žalbeno vijeće našlo da postoji neka od bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, obavezno je, u skladu sa odredbom iz člana 315. stav 1. tačka a) ZKP BiH, da ukine prvostepenu presudu, izuzev u slučajevima iz člana 314. stav 1. ZKP BiH.

22. Za razliku od apsolutnih, relativno bitne povrede nisu taksativno pobrojane u zakonu, već postoje u slučaju kada sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude, nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu zakona o krivičnom postupku, ali samo ukoliko je to bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

23. U odnosu na navode da je povreda odredaba krivičnog postupka mogla imati negativan utjecaj na donošenje zakonite i pravilne presude, nije dovoljno da

podnosilac žalbe jednostavno tvrdi da se procesna povreda hipotetički mogla negativno odraziti na donošnje zakonite i pravilne presude, već će žalbeno vijeće zaključiti da se bitna povreda odredaba krivičnog postupka desila samo ako podnosilac žalbe pokaže da je ona suštinske prirode i da se ne može zaključiti da navedena povreda nije negativno utjecala na donošenje zakonite i pravilne presude. Naime, kada žalbeno vijeće smatra da je donesena zakonita i pravilna presuda, bez obzira na povredu postupka takve prirode, žalbeno vijeće će zaključiti da član 297. stav 2. ZKP BiH nije povrijeđen.

24. Apelaciono vijeće prije svega ističe da je cilj krivičnog postupka zakonsko uređenje postupanja suda, stranaka i drugih sudionika u postupku, a sve sa ciljem utvrđenja da li je neka osoba počinila krivično djelo ili nije, te ako jeste da joj se za počinjeno krivično djelo u zakonitom postupku izrekne primjerena krivičnopravna sankcija. Kako bi te aktivnosti bile zakonite i pravilno provedene, zakon propisuje pravila kojima se osigurava da niko nevin ne bude osuđen, a da se učinitelju krivičnog djela izrekne krivičnopravna sankcija pod uslovima propisanim u krivičnom zakonu, u kojem su propisana krivična djela i u zakonom propisanom postupku. Ukoliko se te radnje preduzimaju protivno propisanim pravilima postupka, odnosno, ne poštuju se procesne forme, u zakonu određenim slučajevima, to će predstavljati bitnu povredu odredaba krivičnog postupka.

25. U tom smislu, osnovano se u žalbi tužilaštva ukazuje da je prvostepeno vijeće učinilo bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, odnosno da u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Iz navedenih razloga, Apelaciono vijeće nije bilo u mogućnosti ni ispitati zakonitost i pravilnost pobijane presude te slijedom navedenog, učinjena povreda imala je za posljedicu njeno ukidanje, s obzirom da je na nju ukazala izjavljena žalba.

B. BITNA POVREDA ODREDAVA KRIVIČNOG POSTUPKA IZ ČLANA 297. STAV 1. TAČKA K) ZKP

BIH

(a) Žalbeni navodi

26. U pogledu žalbenih prigovora koji se odnose na bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, da je presuda nerazumljiva, proturiječna sama sebi, kao i razlozima presude, te ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, tužilaštvo ukazuje da je na izricanju presude, dana 24.11.2022. godine, predsjedavajući vijeća iznosio potpuno neutemeljene razloge, pokušavajući opravdati odluku da se optuženi oslobode od optužbe. Napomene radi tužilaštvo je također ukazalo Apelacionom vijeću, da se prilikom obrazlaganja presude, predsjedavajući vijeća više bavio odnosom medija prema slučaju, prikazujući činjenice i okolnosti u ovako složenom i osjetljivom predmetu, koji ima za cilj rasvjetljavanje ubistva mladića Dženana Memića kao činjenice iz Kurosawinog filma „Rashomon“, baveći se više činjenicama i okolnostima, kako je trebalo i koga je trebalo optužiti, bez analize dokaza i kratkog izlaganja obrazloženja prihvaćenih ili odbijenih dokaza i razloga za odluku suda. Pažljivom analizom pismenog otpravka prvostepene presude jasno se može utvrditi da ista, uopšte ne sadrži činjenice i okolnosti, niti navode i obrazloženja koja su korištena od strane predsjedavajućeg vijeća prilikom izricanja presude, što se može uočiti preliminarnom analizom pismenog otpravka presude od 09.12.2022. godine.

27. Stoga, tužilaštvo smatra da na ovakav način pretresno vijeće sve dovodi u situaciju da se ne zna koji su stvarni razlozi isto opredijelili za ovakvu odluku, jer se prije svega ne zna koje razloge ispitivati, one koji su izneseni prilikom izricanja presude ili one koji su izneseni u pismenom otpravku presude. Pored ovakve nesigurnosti, niti kratko obrazloženje dato uz objavu presude, niti obrazloženje pismenog otpravka, prema mišljenju tužioca, ne sadrže razloge o ključnim činjenicama, odnosno razloge u pogledu prihvatanja ili odbijanja prijedloga stranaka za izvođenje dokaza, konkretno materijalnih dokaza, niti daje razloge za iznesene prigovore na materijalne dokaze, odbijanje saslušanja svjedoka, konkretno dr. Kemala Dizdarevića, te saslušanja vještaka koji je vještačio mobilne telefone kada su u pitanju dokazni prijedlozi tužilaštva, čime je u

potpunosti ostvaren žalbeni osnov koji se odnosi na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, jer je presuda nerazumljiva, proturiječna sama sebi, kao i razlozima presude, te ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama.

28. S obzirom da je tužilaštvo izjavilo žalbu i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, jer smatra da je pretresno vijeće odlučne činjenice pogrešno i nepotpuno utvrdilo, tužilaštvo smatra da je u obrazloženju bitnih povreda odredaba krivičnog postupka ostvaren i žalbeni osnov nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja.

29. U tom pogledu, tužilaštvo žalbom ukazuje da u paragrafu 41. prvostepene presude pretresno vijeće tvrdi da 29 saslušanih svjedoka optužbe nisu bili relevantni za odlučivanje o optužnici, te navodi da ih neće posebno obrazlagati. Kako se u žalbi navodi, pretresno vijeće u pobijanoj presudi ne samo da ne daje razloge zašto su iskazi pojedinih svjedoka, kako se u pobijanoj presudi navodi, 29 svjedoka, nerelevantni, nego čak ne navodi ni koji su to svjedoci imenom i prezimenom i kada su saslušani. Stoga, tužilaštvo poziva Apelaciono vijeće da ovaj dio žalbenih navoda ispita u kontekstu bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, jer u ovom dijelu prvostepena presuda ne samo da ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, nego uopšte ne sadrži razloge kojih to 29 svjedoka je nerelevantno prema stavu pretresnog vijeća.

(b) Nalazi Apelacionog vijeća

30. Apsolutno bitna povreda odredaba krivičnog postupka u skladu sa članom 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH postoji kada prvostepena presuda, kao formalni sudski akt, sadrži određene nedostatke u izreci i obrazloženju, koji su po svojoj prirodi takvi, da onemogućavaju ispitivanje njene zakonitosti i pravilnosti. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka u smislu ove tačke postoji i u slučaju ako prvostepena presuda uopće ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama.

31. Naprijed navedenom žalbom na detaljan i sveobuhvatan način je ukazano da obrazloženje pobijane presude ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, posebno ukazujući na prihvatanje ili odbijanje prijedloga za izvođenje dokaza, pri tome stavljajući

poseban akcenat na svjedoka dr. Kemala Dizdarevića, kao i u pogledu prigovora na materijalne dokaze odbrana.

32. Naime, član 290. stav 7. ZKP BiH propisuje da će Sud u presudi „... određeno i potpuno iznijeti kcje činjenice i iz kcjih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, dajući naročito ocjenu vjerodostojnosti protiviječnih dokaza, iz kcjih razloga nije uvažio pojedine prjedloge stranaka, iz kcjih razloga je odlučio da se ne sasluša neposredno svjedok ili vještak čiji je iskaz pročitao, kcjim razlozima se rukovodio pri rješavanju pravnih pitanja, a naročito pri utvrđivanju da li postoji krivično djelo i krivična odgovornost optuženog i pri primjerjivanju određenih odredaba krivičnog zakona na optuženog i njegovo djelo“.

33. Ova zakonska odredba služi kao garant da će sud dati razloge, u odnosu na sve one činjenice i pitanja koja su bila sporna u određenom postupku, i to na takav način, da sve strane u postupku mogu jasno vidjeti tok odlučivanja, odnosno put kojim je sud došao do određenih zaključaka. ZKP BiH na ovaj način pruža zaštitu od arbitrarnog odlučivanja i daje garancije u pogledu ostvarivanja prava na pravično suđenje. Pravo na obrazloženu sudsku odluku jedno je od osnovnih postulata unutar prava na pravično suđenje, pa iako ne čini integralni dio člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, kroz praksu Evropskog suda za ljudska prava prepoznato je kao osnovno pravo subjekata krivičnog postupka¹. Ustavni sud Bosne i Hercegovine, također, je utvrdio da je „[E]lement pravičnog suđenja [...] i zahtjev da sudska odluka mora navesti razloge na kcjima je zasnovana“².

34. Upravo stoga, presuda čije obrazloženje ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama i koja ne daje obrazloženje u pogledu pitanja koja su pred sudom pokrenuta, ne zadovoljava standard prava na pravično suđenje. ZKP BiH kroz odredbu člana 297. stav 1. tačka k) nudi zaštitu strankama u postupku i daje mogućnost da se presuda pobija upravo zbog toga što ne sadrži razloge ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama.

35. Iz obrazloženja sudske odluke treba biti vidljivo da li je sud sa potrebnom pažnjom saslušao argumente stranaka i razmotrio izvedene dokaze. U slučaju da se sud ne odredi

¹ Presuda Evropskog suda Van der Hurk vs. Holandije, od 19.04.1994. godine; Balani vs. Španije, presuda od 09.12.1994. godine.

² Odluka Ustavnog suda BiH, broj AP-1401/05 od 12.09.2006. godine

jasno u odnosu na dokazni prijedlog stranke, kao što to nije učinio u konkretnom slučaju sa prijedlogom tužilaštva, ostaje nejasno da li je riječ o previdu ili o stavu da bi prijedlog trebalo odbiti.

36. U tom pogledu, prvostepeno vijeće se ni na jednom mjestu u obrazloženju pobijane presude nije očitovalo na dokazne prijedloge stranaka, a ovo Vijeće je nakon izvršenog uvida u zapisnike sa glavnog pretresa utvrdilo da se sud na pretresu samo uzgredno izjašnjava o istim, bez upuštanja u detaljniju analizu prigovora i zauzimanja konkretnog stava koji treba biti obrazložen kao rezultat logičnog slijeda provedene analize. Stoga je ovo Vijeće utvrdilo da u tom pogledu u pobijanoj presudi nedostaju razlozi o odlučnim činjenicama.

37. Nakon izvršenog uvida u transkript sa glavnog pretresa od 30.06.2022. godine, Apelaciono vijeće je utvrdilo da je nakon iscrpnog izlaganja tužioca o važnosti stručnog svjedoka za dokazivanje optužbe i na koje okolnosti bi svjedočio dr. Kemal Dizdarević, te izjašnjenja branilaca povodom ovog prijedloga, prvostepeno vijeće donijelo i objavilo odluku kako slijedi: *„Odlučili smo da ne prihvatimo tužioče zahijev da se sasluša u svcjstvu svjedoka stručnog lica Kemal Dizdarević, na iste okolnosti je saslušan vještak, dovoljno su razjašnjene trenutno te okolnosti. Vijećemo kako će se stvari da je odvijati.“* Iz navedenog ne proizilazi da je sud na glavnom pretresu dao adekvatne razloge za svoju odluku, niti je svoju odluku obrazložio, a pogotovo ne detaljnije, u pobijanoj presudi, što je bio dužan učiniti u cilju zadovoljenja standarda *obrazložene sudske odluke*.

38. Dakle, do povrede prava na obrazloženu krivičnu presudu može doći na više načina, pa tako i zbog izostanka obrazloženja o neprihvatanju dokaznih prijedloga stranaka.

39. Nasuprot tome, u pogledu izvođenja materijalnih dokaza odbrane, iz transkripata od 20.10. i 27.10.2022. godine se jasno vidi da je tužilac kazao kako će nakon što odbrana prezentira svoje materijalne dokaze, na narednom pretresu, iznijeti stav i prigovore povodom istih, pa se u tom pogledu i očitovao naknadno navodeći da ne prigovara na zakonitost dokaza, nego na njihovu relevantnost. Međutim, nakon što je odbrana odustala od pojedinih dokaza, tužilaštvo više nije prigovaralo, niti je imalo novih dokaznih prijedloga,

te je dokazni postupak okončan, što ukazuje da u tom pogledu nije izostala odluka suda po prigovorima tužilaštva, jer ih *de facto* više nije ni bilo.³

40. Apelaciono vijeće nalazi osnovanim žalbene prigovore tužilaca, koji se protežu kako kroz bitne povrede odredaba krivičnog postupka, tako i kroz prigovor pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, u pogledu nedostatka obrazloženja ocjene neimenovanih svjedoka irelevantnim, s obzirom na to da prvostepeno vijeće nije iznosilo detaljnu analizu iskaza svjedoka, dovodeći ih u logičnu vezu, pri tome dajući poseban osvrt na protivrječne dokaze, kako bi ovo Vijeće moglo preispitati presudu u okviru žalbenih navoda. Konkretno, ovo Vijeće nalazi da nije dovoljno samo navesti da 29 svjedoka nije relevantno za odlučivanje o optužnici, bez osvrtnja na razloge kojima se vijeće rukovodilo kada je donijelo takav zaključak.

41. Bez obzira što stranka koja gubi u sporu uvijek može misliti da je odluka bila pogrešna, suštinski je važno da ona shvati da je sudska odluka donijeta na osnovu pravnog utemeljenja i da su uzeti u obzir svi argumenti koje je ta stranka iznijela, na što je osnovano ukazalo tužilaštvo, kao na nedostatak prvostepene presude.

42. S obzirom da je sastavni element prava na pravično suđenje i pravo na obrazloženu sudska odluku, Apelaciono vijeće nalazi da prvostepeno vijeće nije dalo potpuno i logično obrazloženje za navedene odlučne činjenice, pri tome svakako imajući u vidu da u presudi ne moraju da budu dati detaljni odgovori na sve iznijete argumente⁴.

43. Iako je svaki krivični postupak predmet *sui generis*, svaka činjenična i pravna situacija ima svoju logiku i zahtijeva svoju odluku koja je u rukama postupajućeg sudije ili sudskog vijeća. Standard *obrazložena sudska odluka* je tu da u okviru nezavisnosti i samostalnosti suda, odnosno svakog sudije pojedinačno, jednako zaštiti i afirmiše ustavne vrijednosti kao opće društvene vrijednosti i procesna prava i interese stranaka u postupku.

44. Slijedom navedenog, potrebno je istaći da obrazloženje krivične presude treba biti takvo da omogući strankama da se upoznaju sa razlozima na temelju kojih je sud

³ Tužilaštvo: "Dakle, ako su odustali, te dokaze treba vratiti odbrana i onda ovo Tužilaštvo nema replika."

⁴ Vidi, Ustavni sud Bosne i Hercegovine, odluke br. U 62/01 od 5. aprila 2002. godine i AP 352/04 od 23. marta 2005. godine; vidi, Evropski sud za ljudska prava, Ruiz Torija protiv Španije, presuda od 9. decembra 1994. godine, serija A broj 303-A, stav 29

zasnovao svoju odluku i da se lakše i pravilnije odluče hoće li tu odluku pobijati pravnim lijekom, po kojim osnovima i iz kojih razloga. Istovremeno, ono omogućava sudovima koji odlučuju o pravnim lijekovima da vrše svoju instancijsku nadležnost. Presude koje nisu obrazložene u skladu s navedenim standardima, kao što je to slučaj sa pobijanom presudom, ne mogu ostvariti glavni cilj krivičnog postupka, a to je postizanje pravilne i zakonite sudske odluke.

45. Nasuprot navedenom, Apelaciono vijeće ne nalazi osnovanim prigovore optužbe da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka h) ZKP BiH, da prvostepeni sud nije riješio predmet optužbe, a koji se odnose na nepodudaranje sadržaja kratkog obrazloženja pri izricanju presude i pismenog otpravka presude, kao i referisanje na naprijed navedeni film i osvrt suda na medijsko praćenje postupka.

46. Objavljivanje presude obuhvata usmeno, javno i u cijelosti čitanje izreke koja se unosi u zapisnik o glavnom pretresu, što čini izvornik presude, i ukratko saopštavanje razloga za donijetu izreku, u cilju upoznavanja sa sadržinom donijete presude lica koja imaju pravni interes, te je presuđena stvar samo ono što je navedeno u izreci presude i samo to obavezuje. U konkretnom, izvornik presude sadrži u cjelini činjenični supstrat predmetne optužbe, čime je prvostepeni sud riješio predmet optužbe u cijelosti. Kratki razlozi koje iznosi sud nakon objave izreke presude ne moraju biti preneseni u pismeni otpravak presude na identičan način, iz razloga što je izrada pisane sudske odluke završna radnja nakon okončanog glavnog pretresa koju sud poduzima na temelju načela zakonitosti i neposrednosti u izvođenju i ocjeni dokaza, pa je samim tim sveobuhvatnija i opširnija.

47. Tačno se u žalbi navodi da pobijana presuda sadrži i osvrt na medijsko praćenje ovog krivičnog postupka i da to nije obavezan element obrazloženja presude, međutim, ne postoji jedan jedinstven stil pisanja presude da bi ovo Vijeće izvelo zaključak da je učinjena povreda procesnog zakona i u tom pogledu, pa se stoga neosnovanim ukazuje navedeni žalbeni prigovor.

48. Budući da je pobijana presuda ukinuta zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, odnosno zbog nedostatka razloga o odlučnim činjenicama, te da je neoboriva pretpostavka da je ista negativno utjecala na zakonitost i pravilnost izrečene presude i da je određeno održavanje novog pretresa, Apelaciono vijeće nije u mogućnosti da

ispita postojanje ostalih žalbenih osnova, niti želi da na taj način prejudicira ishod ponovnog postupka, pa se u smislu odredbe člana 316. ZKP BiH, ograničilo samo na iznošenje kratkih razloga za ukidanje.

49. U ponovnom postupku otklonit će se učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka, ponovno izvesti već izvedeni dokazi, te uz ocjenu ostalih žalbenih navoda po potrebi izvest i drugi dokazi.

50. Iz svih navedenih razloga, a na osnovu odredbe člana 310. stav 1. u vezi sa članom 315. stav 1. tačka a) ZKP BiH, odlučeno je kao u izreci rješenja.

Zapisničar

PREDSJEDNICA VIJEĆA

Pravna savjetnica

SUDIJA

Neira Tatlić

Azra Miletić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja žalba nije dozvoljena.